

الف) درک مطلب (۴ نمره)

با توجه به متن زیر به پرسشهای آمده پاسخ دهید.

بدان که مردم بی هنر مادام بی سود باشد چون مغیلان که تن دارد و سایه ندارد، نه خود را سود کند، نه غیر خود را. جهد کن که اگر چه اصیل و گوهری باشی، گوهر تن نیز داری، که گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود؛ چنان که گفته اند: بزرگی، خرد و دانش راست، نه گوهر رتخمه را، اگر مردم را با گوهر اصل گوهر هنر نباشد، هیچ کس را به کار نیاید و در هر که این دو گوهر یابی، چنگ در وی زن.

- ۱- چه تشبیهی در متن به کار رفته است؟ /۵
- ۲- منظور از «مغیلان تن دارد و سایه ندارد» چیست؟ /۵
- ۳- مقصود از «اصیل و گوهری» چیست؟ /۵
- ۴- نویسنده چه چیزی را مهم تر دانسته است؟ /۵
- ۵- چه چیزی موجب ارجمندی و بزرگی انسان می گردد؟ /۵
- ۶- از نظر نویسنده، چه کسی برای هم نشینی مناسب نیست؟ /۵
- ۷- منظور از «دو گوهر» کدام است؟ /۵
- ۸- مفهوم کنایی «چنگ در وی زن» چیست؟ /۵

ب) معنی لغات (۲ نمره)

با توجه به عبارت های زیر معنی کلمات یا ترکیباتی را بنویسید که زیر آنها خط کشیده شده است.
(هر مورد ۲۵ / ۰)

- ۱- هدف این استانداری استیفای حق مردم است. /۲۵
- ۲- زباد جوانی دش بردمید. /۲۵
- ۳- در چنان بیغوله ای آشنایی غنیمتی بود. /۲۵
- ۴- شأن مقنن از آن بالاتر است. /۲۵
- ۵- صرفیّه هم برای اعتکاف در مسجد خلوت می گزیدند. /۲۵
- ۶- مشاطه نمی خواهد زیبایی رخسارم. /۲۵
- ۷- تحصیل باید با فراغ بال و تأتی انجام گیرد. /۱۵

ج) بیان معنی شعر و نثر (۷ نمره)

بیت ها و عبارتهای زیر را به نثر ساده ای امروز بنویسید.

- ۱- خدای اسلام - الله تعالی - نه فقط رحیم و حکیم است، بلکه جمیل هم هست. /۱۵
- ۲- دو استر به دست آور که تو این جایگاد گستاخی. /۱۵
- ۳- هستی هر چه نام هستی دارد بدوست. /۱۵
- ۴- شربتی آب از آن زلال چو نوش / یا به همت بخش یا بفروش /۱۵
- ۵- چون بر رقعہی من اطلاع یاب، قیاسی کند که مرا اهلیت چیست؟ /۲۵
- ۶- هنوز دماغش هوای کود را داشت. /۱۵

۰/۵	۷- مرا زور و فیروزی از داور است.	نه از پادشاه و نه از لشکر است.
۰/۵	۸- در کرامت و فراغ به پارس رسیدیم.	
۰/۲۵	۹- احدی اعتنا به شأن او نمی کند.	
۰/۵	۱۰- هر آن سر گرانی که من کردم اوّل	جهان کرد از آن بیشتر سرگرانی
۰/۵	۱۱- چو بگذشت از پس این جنگ دشوار	از آن دریای بی پایاب آسان
۰/۵	۱۲- چو دیدش به خدمت دو تا گشت و راست.	
۱	۱۳- بر سائهی خود ثابت، فارغ ز مددکارم	نی در طلب یارم، نی در غم اغیارم

د) خود آزمایی (۴ نمره)

۱	۱- با توجه به عبارت زیر به در پرستش پاسخ دهید.
بار اول که پیرمرد را دیدم در کنگرهای نویسنده‌گانی بر آن که خانه‌ی فرهنگ شوروی علم کرده بود.
الف) منظور از پیرمرد کیست؟
ب) امداد ل امروزی « علم کرده بود » را بنویسید.
۰/۵	۲- منظور شاعر از « شهاب » و « محور شبنم » در شعر زیر چیست؟
گرچه شهابی / مشق نای شب آسمان را / زود خطی می زد و محور می شد.
۰/۵	۳- بیت زیر بیانگر کدام ویژگی نفس انسان است؟
میر طاعت نفس شهرت و است / که هر ساعتش قبله‌ی دیگر است
۰/۵	۴- مفهوم « با تمام دل خود می گویم » چیست؟
۰/۵	۵- در ابیات « چشمه » تمام چیست؟
۰/۵	۶- منظور از « سد روان » در بیت زیر چیست؟
از آن سد روان در دیده‌ی شاه / ز در موجی هزاران پیش می رفت.
۰/۵	۷- مقصود از « خورشید علم » در عبارت زیر چیست؟
در قبرستان بقیع، آن سنگ سرمی قبر / خورشید علم است.

ه) دانش های ادبی (۴ نمره)

۰/۷۵	۱- نام قالب شعری که در بیت آن قافیه‌ای مستقل دارد، چیست؟ و برای سرودن چه موضوعاتی مناسب است؟
۰/۵	۲- در بیت زیر کدام آرایه‌ی ادبی به کار رفته است؟
« شرکه آن دید داشته باز کشاد / پیش آن خاک نشسته رفت چو باد »
۰/۲۵	۳- ارزشمندترین اثر دهخدا چه نام دارد؟
۰/۵	۴- به نوشته‌ای که گذشته از شناساندن نویسنده، اطلاعات مفیدی از عصر و روزگار او نیز به دست می‌دهد چه می‌گویند؟
۰/۵	۵- دو ویژگی مهم شعر سهراب سپهری را بنویسید.
۰/۵	۶- کتاب های زیر از کدام نویسنده‌گان است؟
الف) سیاحت نامه‌ی ابراهیم بیک / ب) آپوستو در قاف

« سر سبز ز سر بلند باشید »